

Černými lesy se Šemberou

Že jsme nebyli dlouho na jihovýchodě od Prahy? Tak to dnes rychle napravíme. Protože je navíc jaro, potřebujeme se po zimě jistě pořádně nadýchat čerstvého vzduchu. Vypravíme se tudíž do lesů, kde bývá vzduch nejčistší. A když už - tak do těch hlubokých a černých. Jako východisko si vybereme stanici metra A Depo Hostivař, kde nasedneme na autobus například linky číslo 381 nebo 387 a necháme se odvézt, kam jinam než do Kostelce nad Černými lesy. Kostelec nad Černými lesy vznikl na místě slovanského hradiště. Historicky je doložen k roku 1344. Roku 1489 byl povýšen na městečko. V Kostelci nad Černými lesy

foto: Čornej

Kostelec nad Černými lesy, zámek.

vystoupíme na náměstí Smiřických a půjdeme si prohlédnout pamětihodnosti. Nejprve nás zajisté upoutá město dominující barokní kostel sv. Andělů strážných ze třetího 18. století. Ve směru našeho příjezdu do města je o kus dále za kostelem zámecký areál (0,2 km). Kdysi tu stávalo slovanské hradiště obývané Zličany a Slavníkovci. Ve 14. století zde vyrostl královský hrad přeměně-

ný v 16. století na renesanční zámek. Jeho součástí je kaple sv. Vojtěcha propojená se zámek krytým přechodem. Zámek v současnosti slouží potřebám České zemědělské univerzity v Praze či Školnímu lesnímu podniku a není tudíž běžně přístupný. Přesto si neodpustíme obejít jeho obvod včetně kaple a potom se vrátíme na poměrně rozlehlé náměstí. Na rozcestníku před kostelem vyhledáme červenou turistickou značku (0,5 km). S ní ve směru na Český Brod vyjdeme z náměstí Prokopovou ulicí vedle muzea situovaného v hezkém loubeném barokním domě, Staré radnici. V objektu je expozice hrnčířství, tradičního černokosteckého řemesla. Za muzeem pochodujeme mezi kosteleckými domky a dáváme bedlivý pozor, protože červená značka odbočuje vlevo do jedné z příčných uliček, která se také přízvučně jmenuje Příční. Tou jdeme k zahrádkám a za nimi spadáváme starým sadem k potoku. Po jeho zdolání kličujeme lesním porostem

vzhůru ke zpevněné cestě, jež nás dovede na severozápadní okraj Kostelce nad Černými lesy k rozcestí U Posledního jelena (2 km). V těchto místech byl v roce 1876 skolen poslední černokostecký jelen. Událost připomíná prostý pomníček. Odtud pokračujeme vpravo lesem vedoucí asfaltovou silnicí. Asi po jednom kilometru mineme vlevo nenápadnou, ale vědecky cennou lokalitu

Klonového archivu posázavského smrku. Před autobusovou zastávkou Truba a u prodeje okrasných dřevin uhneme vlevo ze státní na okresní silnici k myslivně a dalšímu rozcestníku. Červená značka záhy zamíří do krásného lesa, abychom poznali, že atribut u názvu města Kostelce není náhodný a černé lesy se tu v dřevních dobách musely rozprostírat, jelikož i ty současné jsou místy husté a tmavé. Svahem porostlým převážně jehličnany klesáme do světlého údolí, jímž se dere nedaleko pramenící říčka Šembera, zde ještě coby neveliký potok klikatící se jako had a vytvářející učebnicové meandry. Ne nadarmo se řadí údolí Šembery k nejhezčím ve středních Čechách. Přírodní partii si můžeme vychutnávat až k rozcestí červených značek (3 km). Od něho již nesledujeme směr na Český Brod, nýbrž popojdeme podél říčky k blízké větší křižovatce turistických cest Na Šemberě (0,2 km). Tady změním barvu značení a vydáme se po zelené na Jevany. Asi po pěti stech metrech počneme lehce stoupat a za chvíli staneme na rozcestí Dolánky (1 km). Jsme pod dávným hradištěm Staré nebo též Pusté zámky u Doubravčice a pod bývalým hradem Šember. Halštatsko - laténské hradiště existovalo na výšinné plošině již v 5. století př. n. l. a v 8. století n. l. na něj navázalo strategicky významné hradiště slovanské. Menší hrad vznikl na hradištní akropoli v severní části plošiny ve druhé polovině 14. století. Jmenoval se Schönberg a patrně byl rozbořen husity LP 1421. V roce 1542 je uváděn jako pustý a to již pod zkomoleným českým označením Šember. Ke hradu i hradišti navádí žlutá značka. Kdo chce, může se tudíž vyšplhat na kopec a pozorovat především na severní části návrší skrovně pozůstatky valů a příkopů hradiště v podobě terénních vln anebo nepatrné zbytky

zdi středověkého hrádka. Ten, kdo nechce vynaložit zbytečně síly, pokračuje po zelené značce mírnějším stoupáním na boční jižní část kopce, kam také vede od hradiště a hrádka rovinatá neznačená stezka. Po ní se musí na zelenou značku napojit ti, jež vyrazili k ruinám, protože žlutá na temeni plošiny odbočuje do Doubravčice. Zelená značka nás následně vyvede skrze les na jeho okraj, jímž pohodlně dokráčíme k chatové osadě. Osadou putujeme společně s červeným značením, kterého si jinak nevšímáme a po mírném převýšení za potokem dojdeme na volné prostranství, na němž se tyčí osamocený kostel sv. Martina s přilehlým hřbitovem (2 km). Kostel i hřbitov patří ke vsi Kozojedy. Kostel je původně románský z doby před rokem 1200. Časem prošel různými úpravami. Dosud se zachovalo dřevěné patro pravděpodobně ze 16. století a se šindelovou střechou. Vlevo od hřbitova jsou před obzorem vidět dva 355 m vysoké stožary rozhlasového vysílače u Liblice. Od kostela rázuje asfaltovou cestou do Kozojed (0,5 km). Ves Kozojedy, která nemá nic společného s Daliborem z Kozojed, se rozkládala původně okolo kostela sv. Martina. Za třicetileté války byla ale osada rozbořena a nová pak vybudována ve více vodou oplývající sousední kotline. Projdeme úpravami Kozojedy, na jejichž konci přeběhneme opatrně kutnohorskou silnici (0,5 km). Asfaltovou cestičkou se přibližujeme podél pole a shluku chat k dalšímu lesu. Za chatami do něho vstoupíme. Pěšina protínající lesní objekt svádí k uvolnění chůze

i myslí. Možná proto je využívána rekreačními sportovci k rekondičním účelům. Vzrostlou tišinou taktodospějeme k rozcestníku u prvních

foto: Čornej

Kozojedy, kostel sv. Martina.

domků Jevan (3 km). Jevany byly do třicátých let 20. století nedůležitou vesnicí u jednoho ze soustav sedmi rybníků na Jevanském potoce. Ještě dnes mají pouze necelých 500 obyvatel. Znamé se staly prvorepublikovou proměnou na vyhlášené letovisko. My se během chůze do centra obce setkáme s některými ze starších i novějších letních sídel. Většinou se jedná o nesourodou a architektonicky nevyváženou zástavbu chat, domů a vil. Zelená značka končí na jevanské návsi (1 km). Končí i náš výlet. Zbývá jen v Pražské ulici vyhledat zastávku autobusu č. 382, jímž odjedeme do Prahy. A jestliže nám před odjezdem zbudu v Jevanech nějaký čas, je možno jej využít k občerstvení v některé ze zdejších restaurací nebo můžeme posedět u Jevanského rybníka. Na jeho břehu stojí nedávno rekonstruovaný hotel, známý dříve pod názvem Wagner, který posloužil v padesátých letech, jako budovatelská zotavovna, pro natáčení populárního filmu Dovolena s Andělem. V létě se v rybníku můžeme vykoupat. Trasa je méně náročného charakteru a měří 13,9 km.

Pavel Čornej

Státní kontrola vytýká farmářovi: „Ty peníze jste dostal na zlepšení ekologické situace a ne abyste je uložil do banky!“ „Ale já jsem tu ekologickou situaci výrazně zlepšil. Dobytek jsem prodal, místo chlévů jsem postavil tenisový kurt, no a já ... (viz tajenka).“

Křížovku poskytl Vydavatelství Balzám

Pomůcka: aak, atila, tára	Lékař	Tání	Mořská ryba	Rýnský člun	SPZ okr. Hradec Králové	Vojenský kabát	Místa bláženosti	Stát v USA	Menší vada
Okruh vlivu						Lihovina z rýže			
Mrak						Hmotnost obalu Výhně			
Tělocvičná poloha					2. DÍL TAJENKY Hudební značka				
1. DÍL TAJENKY				Nalezená věc Spojka					Postranní část
SPZ okr. Ostrava			lbsenovo drama				Sibiřský veletoč Orání		
Polteby tenistů							Osobní zájmeno Čas		
	Lyže	Jeden i druhý Zábavní podnik				Saň Ruské vesnice			
Výplň okna					Severský paroháč Opak nahoru			Části hlav	Tropická rostlina
Popravčí				Diskuse Úzkonosá opice					
Iniciála zpěvačky Bartošové			Přístavní hráze Bořavý hmyz				Název písmene Součást ar. olejí		
	Hora u Bělehradu Česká řeka					Japonská lovkyň perel Smyčky			
3. DÍL TAJENKY						Zájmeno ukazovací Iniciály zp. Hlase			
Kubánská platidla						Obraz na dřevěné desce			
Útok						Český básník			

Znění tajenky křížovky z minulého čísla:
„jsem sedmiměsíční“.

jméno.....tel. spojení.....
adresa.....
znění tajenky.....

Ceny pro luštitelé křížovek
věnovala

grafotechna s.r.o.
PRINT

ofsetová tiskárna zaměřená
na výrobu časopisů, katalogů,
letáků, brožur a dalších tiskovin.

Grafotechna Print, s.r.o.
Lýskova 1594/33
155 00 Praha 13 - Stodůlky

tel.: 251 001 130, 32
fax: 251 001 138
e-mail: basus@grafotechna.cz
indra@grafotechna.cz

náš ceník najdete na webu:
www.grafotechna.cz

Výherci z minulého čísla:

1. Anna Šišková
Sídliště 1085
Radotín
2. Dušan Hejbal
Minerální 6
Radotín
3. Roman Stehlík
Věštinská 920/5
Radotín

V případě, že se chcete zúčastnit slosování o věčné ceny, zašlete nebo doneste vyluštěné znění tajenky vepsané do ústřížku pod křížovkou. Ústřížek odstříhnete a doručte na adresu redakce: V. Balého 23, 153 00 Praha - Radotín. Na obálku napište heslo KŘÍŽOVKA, kontaktní adresu nebo telefonní číslo. Do slosování budou zařazeni pouze úspěšní luštitelé tajenky. Výherci si svojí výhru mohou převzít na adrese redakce. Ústřížky s vyluštěným textem budou zařazeny do slosování, pokud dojdou do redakce nejpozději do 4.5.2007.

Lékařská poradna

Jak na urologii

Urologické vyšetření patří mezi lékařská vyšetření, která bezpochyby absolvuje každý z nás. V některých zemích, zejména anglosaských, je urologické vyšetření součástí dokonce povinné prohlídky při dlouhodobých zahraničních pracovních cestách, při sjednávání pojištění a úvěru. Tato skutečnost poukazuje na nebezpečnost urologických onemocnění, na jejich vysokou četnost, a zejména pak nákladnost jejich léčby. Dle posledních závěrů mezinárodní zdravotnické organizace WHO je povrchový nádor močového měchýře léčitelný, avšak je finančně nejnákladnějším nádorovým onemocněním člověka vůbec. Urologie je medicínskou disciplínou, která se zabývá léčením onemocnění uropoetického systému, tedy nemocí ledvin, močového měchýře a pohlavních orgánů.

Je oborem úzce spjatým s chirurgií, gynekologií, nefrologií, internou, endokrinologií a pediatrií. Urologie má mnoho disciplin: dětskou urologii, uroonkologii, urologii lithiasy- konkrémentů moč. cest, urologii poruch funkcí močového měchýře, andrologii a další podoby. Zejména poslední jmenovaná andrologie - někdy nazývaná mužskou gynekologií, je v poslední době na vrcholu rozvoje, pomáhá při poruchách fertility - schopnosti oplodnění a obecně poruchách sexuálních funkcí.

Mnoho sofistikovaných článků bylo věnováno jednotlivým složitým diagnosám onemocnění, jejich léčbě. Málo však bylo řečeno o tom kdy, proč a jak absolvovat urologické ošetření.

Indikace k urologickému onemocnění by měl primárně stanovit praktický lékař. Vyšetření lze absolvovat i bez doporučení praktického lékaře,

ale rozhodně s jeho vědomím.

Absolutní indikace:

Vyšetření dětí: u chlapců do 1 roku by měl být vyšetřen každý při nese-stoupném varletu, do 2 let při zúžení předkožky, resp. při nemožnosti jejího volného přetažení, při jakýchkoli neobvyklých změnách v oblasti zevního genitálu - kýly, vodní kýly, záněty atp. U děvčat s opakovanými záněty močových cest, zejména jsou-li komplikované horečnatými stavy. U obou pohlaví pak od 6ti let při enurese - nočním pomočování, nebo denním pomočování. Vždy při nejasných hmatných resistencích v oblasti bříška a pohlavních orgánů.

V období dospívání jsou dominantními onemocněními záněty. Ty souvisejí s počátkem sexuálního života. Při transferu tekutin a nechráněném kontaktu genitálií při styku jsou sliznice vystaveny kolonizaci mnoha bakterií, z nichž většina může, a tak způsobuje záněty v oblasti genitálu a v oblasti močových cest. U děvčat jsou to záněty v oblasti vulvy, pochvy a močového měchýře vyznačující se pálením, řezáním při močení, bolestmi při styku, výtokem z pochvy, často bolestí v kříži a bedrech. Je-li zánět komplikován teplotou nad 38 st. C, je vyšetření indikováno ihned. U chlapců jsou časté záněty žaludu a močové trubice. Nejsou-li správně a včas léčeny, jsou velmi často komplikovány zánětem prostaty a nadvarlat. V těchto případech jsou následky obvykle příčinou budoucí sterility muže. Nezřídka se jedná i o onemocnění sexuální přenosná, hodnocená jako „závažná“, např. syfilis, kapavka, HIV a další, která jsou bez specializovaného vyšetření nezjistitelná a správně neléčitelná.

MUDR. P. Pokuta
Urologická a Andrologická péče,
poliklinika Radotín, Sídliště 1100

Pokračování v dalším čísle